ХӨГЖЛИЙН ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ №2

ЯДУУРАЛ МОНГОЛД: ТОО БАРИМТЫН ЦААНА

ЯДУУРАЛ МОНГОЛД: *ГОЛ АСУУДЛУУД*

Саураб Синха

Ахлах эдийн засагч, НҮБХХ

ГОЛ АСУУДЛУУД

1. **Тоо, мэдээлэл**

   Ядуурлын талаархи тоо бартимтуудыг харьцуулах боломжгүй

2. **Тоо мэдээлэлд хийх шинжилгээ хангалтгүй**

   Хамгийн сүүлийн ядуурлын үнэлгээ 2006 онд хийгдсэн; цөөн тооны хөндлөнгийн үнэлгээ байдаг

3. **Бодлого боловсруулахад тоо баримтыг ашиглах нь хэвшмэл бус**

   Баримтад тулгуурлаж бодлого боловсруулах явдал цөөн

4. **Хариуцлагын Тогтолцоо**

   Аливаа төсөл хөтөлбөрийн төлөвлөлт, хэрэгжүүлэлт болон хяналт үнэлгээ нь ядуурлад чиглэсэн байхыг хэн хариуцдаг нь тодорхойгүй.

1. Ядуурал Монголд 1995-2011, баримт

Тооцоол ол	Эх Сурвалж	Судалгаа явуулсан он							МХЗ-д тусгагд сан байдал
		1995	1998	2002/03	2007/08	2009	2010	2011	
Судалгааны төрөл→		АТС*	АТС	ӨОЗС+ АТС	ӨОЗС**	ӨОЗС	ӨОЗС	ӨОЗС	
Албан ёсны тоо	ҮСГ	**36.3**	**35.6**	**36.1**	**35.2**	**38.7**	**39.2**	**29.8**	18.0*
Хянасан тоо – I	Дэлхийн Банк (2006)	-	43.1						
Хянасан тоо – II	Дэлхийн Банк (2010)	-			14.8				
		-	-	61.1					

*АТС - Амьжиргааны түвшний судалгаа

ӨОЗС** - Өрхийн орлого зарлагын судалгаа

1. Ядуурлын талаархи тоо баримт - Тодорхой чиг хандлагагүй

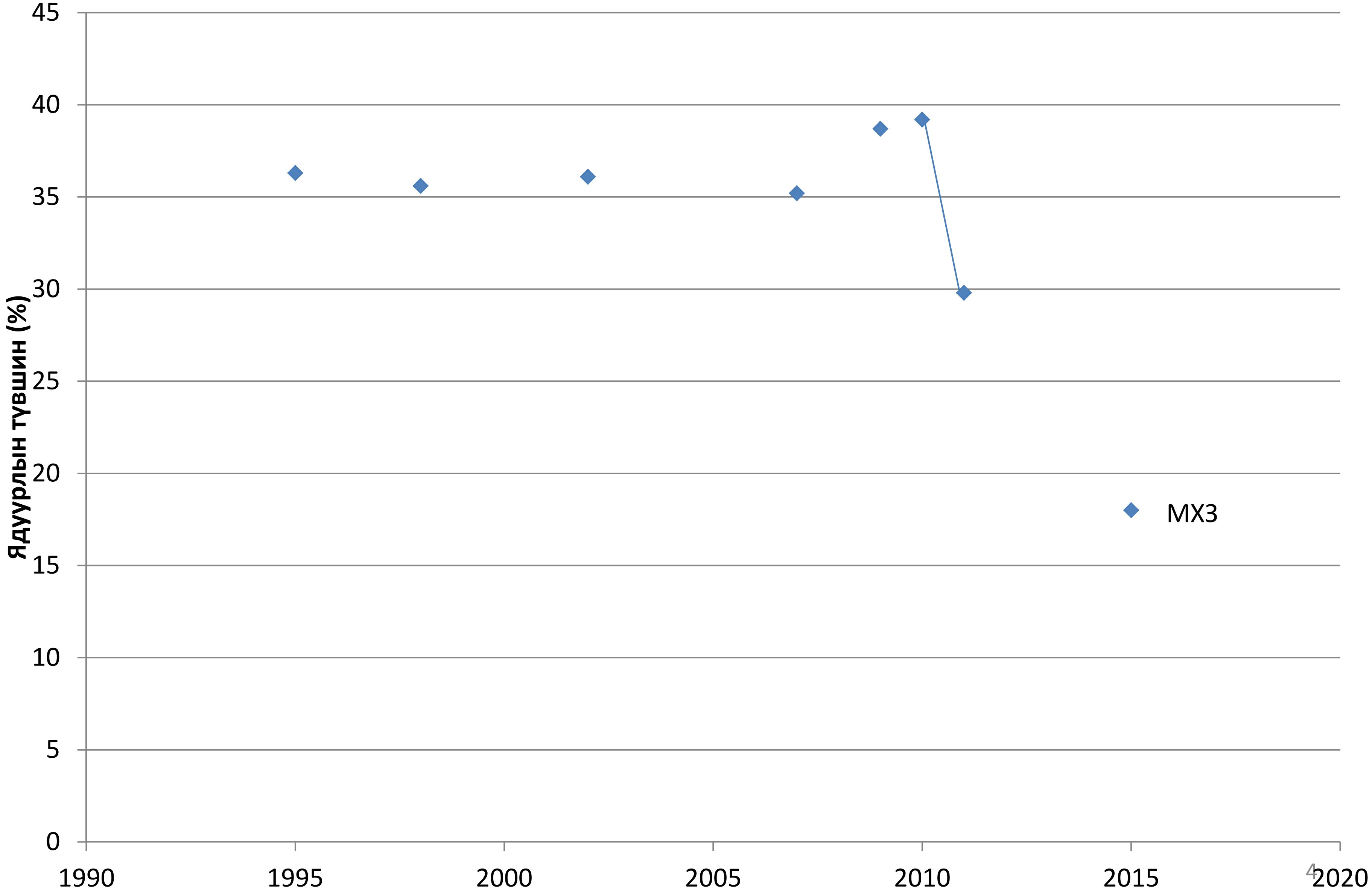

1.Тоо Баримт – МХЗ №1-ийн хэрэгжилт

МХЗ-р 2015 онд хүрэхээр дэвшүүлсэн зорилт нь 1995 оны тоо баримтад үндэслэсэн

– *Гэвч судалгааны өөр арга барилаар гаргасан ядуурлын дараа дараагийн тоо баримтыг харьцуулах боломжтой юу?*

МХЗ №1-ийн хүрээнд ямар ахиц гарч буйг хянахад хүндрэлтэй

2. ТОО МЭДЭЭНД ХИЙХ ШИНЖИЛГЭЭ

Хариулагдаагүй асуултууд:

- Ядуурлын гол шалтгаан юу вэ?
- Хүн амын ямарбүлэг ядууралд хамгийн өртөмтгий вэ?
- Амьжиргааны ямар арга хэрэгсэл ядуурлыг бууруулахад хамгийн нөлөөтэй вэ?
- Мөнгөн дүнгээр илэрхийлэгдэхгүй ямар үзүүлэлт ядуурлын олон талт шинж чанарыг төлөөлөн харуулж Монгол дахь ядуурлын талаар илүү сайн ойлголт өгөх боломжтой вэ?

3. БОДЛОГЫН ХОЛБООС

Ядуурлыг бууруулах нь эдийн засгийн өсөлт, ажил эрхлэлт болон нийгмийн хамгаалал гэсэн хүчин зүйлсийн хамтын нөлөөнөөс шалтгаалдаг

Ядуурлыг Бууруулах

Эдийн засгийн өсөлт Ажил эрхлэлт Нийгмийн хамгаалал

Өнөөгийн байдал, **э/з-ийн өндөр өсөлт** (өнгөрсөн 10 жилийн дунджаар жилд 9%);

Ажилгүйдлийн өндөр түвшин (~12%);

Нийгмийн хамгааллын зардал өндөр

Гэвч ядуурлын түвшин өндөр хэвээр (~ 29%).

3. БОДЛОГЫН ХОЛБООС …

Бодлогын шинж чанартай зарим асуултууд:

- ***Монголын нөхцөлд хамгийн зохимжтой бодлогын цогц юу вэ?***
- ***Эдийн засгийн өсөлт болон Засгийн Газрын бодлого нь ядуурал, орлогын тэгш бус хувиарлалтад ямар нөлөө үзүүлсэн вэ?***
- ***Ядуурлыг бууруулахад ямар арга хэмжээ хамгийн үр нөлөөтэй вэ?***
- ***Ядуурлыг бууруулахад ямар стратегийг баримтлах нь хамгийн үр нөлөөтэй вэ?***

4. ЯДУУРЛЫГ БУУРУУЛАХ ЧИГ ҮҮРЭГ БҮХИЙ БАЙГУУЛЛАГА

ҮСГ нь ядуурлын талаархи тоо баримтыг гаргах үүрэгтэй. Харин ядуурлын чиглэлээр явуулж буй бодлого нь хоорондоо уялдаа холбоотой бахй асуудлыг ямар байгууллага хариуцах вэ?

- ЭЗХЯ?
- ХАХНХЯ?
- ЗГХЭГ?